

Παράδειγμα : Να αποδειχθεί ότι η συνάρτηση

$$f(x) = \begin{cases} 2x^2 + \eta\mu x + 1 & , \quad x \geq 0 \\ x^3 + 1 & , \quad x < 0 \end{cases} \text{ είναι συνεχής στο } x_0=0.$$

Λύση: Πράγματι έχουμε ότι $\lim_{x \rightarrow 0^+} f(x) = \lim_{x \rightarrow 0^+} (2x^2 + \eta\mu x + 1) = 0 + 0 + 1 = 1,$

$\lim_{x \rightarrow 0^-} f(x) = \lim_{x \rightarrow 0^-} (x^3 + 1) = 0 + 1 = 1.$ Αφού $\lim_{x \rightarrow 0^+} f(x) = 1 = \lim_{x \rightarrow 0^-} f(x)$ έπεται

ότι $\lim_{x \rightarrow 0} f(x) = 1.$ Ακόμη $f(0) = 1$ και άρα $\lim_{x \rightarrow 0} f(x) = f(0),$ δηλαδή η f είναι

συνεχής στο $x_0=0.$

Παράδειγμα : Να αποδειχθεί ότι η συνάρτηση

$$f(x) = \begin{cases} \ln x + 1 & , \quad 0 < x \text{ και } x \neq e \\ 2 & , \quad x = e \end{cases} \text{ είναι συνεχής στο } x_0=e.$$

Λύση: Ισχύει ότι $\lim_{x \rightarrow e} f(x) = \lim_{x \rightarrow e} (\ln x + 1) = \ln e + 1 = 2 = f(e).$

Παράδειγμα : Να αποδειχθεί ότι η συνάρτηση

$$f(x) = \begin{cases} x^2 + 5x & , \quad x \neq 1 \\ 3 & , \quad x = 1 \end{cases} \text{ δεν είναι συνεχής στο } x_0=1.$$

Λύση: Παρατηρούμε ότι $\lim_{x \rightarrow 1} f(x) = \lim_{x \rightarrow 1} (x^2 + 5x) = 1 + 5 = 6,$ ενώ $f(1) = 3.$

Δηλαδή $\lim_{x \rightarrow 1} f(x) \neq f(1).$

Παράδειγμα : Να εξεταστεί ως προς τη συνέχεια η συνάρτηση

$$f(x) = \begin{cases} x^2 + 1 & , \quad x < 0 \\ 2x + 1 & , \quad x > 0 \end{cases} \text{ στο σημείο } x_0=0.$$

Λύση: Δεν έχει νόημα να εξετάσουμε αν η συνάρτηση είναι συνεχής στο $x_0=0,$ διότι $0 \notin D_f$ (παρόλο που σε αυτό το παράδειγμα το όριο $\lim_{x \rightarrow 0} f(x)$

υπάρχει και ισχύει $\lim_{x \rightarrow 0} f(x) = 1).$

Παράδειγμα : Να υπολογιστούν τα παρακάτω όρια:

$$(α) \lim_{x \rightarrow 2} \frac{x^2 - 2x}{x^2 - 4} \quad (β) \lim_{x \rightarrow 1} \frac{2x^4 - 2x^2}{2x^2 + 3x - 5} \quad (γ) \lim_{x \rightarrow 2} \frac{|x^2 - 4|}{x - 2}$$

Λύση:

$$(α) \lim_{x \rightarrow 2} \frac{x^2 - 2x}{x^2 - 4} \stackrel{\text{μορφή } 0/0}{=} \lim_{x \rightarrow 2} \frac{x \cdot \cancel{(x-2)}}{\cancel{(x-2)} \cdot (x+2)} = \lim_{x \rightarrow 2} \frac{x}{x+2} = \frac{2}{4} = \frac{1}{2}$$

$$(β) \lim_{x \rightarrow 1} \frac{2x^4 - 2x^2}{2x^2 + 3x - 5} \stackrel{\text{μορφή } 0/0}{=} \lim_{x \rightarrow 1} \frac{\cancel{2}x^2 \cdot \cancel{(x^2-1)}}{\cancel{2} \cdot (x-1) \cdot (x+\frac{5}{2})} = \lim_{x \rightarrow 1} \frac{x^2 \cdot \cancel{(x-1)} \cdot (x+1)}{\cancel{(x-1)} \cdot (x+\frac{5}{2})} =$$

$$= \lim_{x \rightarrow 1} \frac{x^2 \cdot (x+1)}{(x+\frac{5}{2})} = \frac{2}{1+\frac{5}{2}} = \frac{4}{7}, \text{ διότι για το τριώνυμο } 2x^2+3x-5 \text{ ισχύουν:}$$

- $\Delta = 9 + 4 \cdot 2 \cdot 5 = 49$

- $\rho_{1,2} = \frac{-3 \pm \sqrt{49}}{2 \cdot 2} = \frac{-3 \pm 7}{4} = \begin{cases} \rho_1 = 1 \\ \rho_2 = -\frac{5}{2} \end{cases}$

Αν για το τριώνυμο ax^2+bx+c , ισχύει ότι $\Delta \geq 0$, τότε $ax^2+bx+c = a(x-\rho_1)(x-\rho_2)$, όπου $\rho_{1,2}$ οι ρίζες του τριωνύμου

Άρα $2x^2 + 3x - 5 = 2(x-1) \cdot \left[x - \left(-\frac{5}{2} \right) \right] = 2(x-1) \cdot \left(x + \frac{5}{2} \right)$.

(γ) Το πρόσημο της παράστασης x^2-4 για τις διάφορες τιμές του x φαίνεται στον παρακάτω πίνακα:

x	-2		2		
x^2-4	+	0	-	0	+

Άρα έχουμε:

- $\lim_{x \rightarrow 2^-} \frac{|x^2 - 4|}{x - 2} = \lim_{x \rightarrow 2^-} \frac{-(x^2 - 4)}{x - 2} = -\lim_{x \rightarrow 2^-} \frac{(x^2 - 4)}{x - 2} = -\lim_{x \rightarrow 2^-} \frac{\cancel{(x-2)} \cdot (x+2)}{\cancel{x-2}} = -4$

- $\lim_{x \rightarrow 2^+} \frac{|x^2 - 4|}{x - 2} = \lim_{x \rightarrow 2^+} \frac{(x^2 - 4)}{x - 2} = \lim_{x \rightarrow 2^+} \frac{(x^2 - 4)}{x - 2} = \lim_{x \rightarrow 2^+} \frac{\cancel{(x-2)} \cdot (x+2)}{\cancel{x-2}} = 4$

Επομένως το όριο $\lim_{x \rightarrow 2} \frac{|x^2 - 4|}{x - 2}$ δεν υπάρχει.

Παράδειγμα : Να υπολογιστούν τα παρακάτω όρια:

$$(α) \lim_{x \rightarrow 9} \frac{\sqrt{x} - 3}{x - 9} \quad (β) \lim_{x \rightarrow 2} \frac{\sqrt{x^2 + 5} - 3}{x^3 - 2x^2}$$

$$\begin{aligned} \text{Λύση: } (α) \lim_{x \rightarrow 9} \frac{\sqrt{x} - 3}{x - 9} &= \lim_{x \rightarrow 9} \frac{(\sqrt{x} - 3) \cdot (\sqrt{x} + 3)}{(x - 9) \cdot (\sqrt{x} + 3)} = \lim_{x \rightarrow 9} \frac{(\sqrt{x})^2 - 3^2}{(x - 9) \cdot (\sqrt{x} + 3)} = \\ &= \lim_{x \rightarrow 9} \frac{\cancel{x} - 9}{(x - \cancel{9}) \cdot (\sqrt{x} + 3)} = \lim_{x \rightarrow 9} \frac{1}{\sqrt{x} + 3} = \frac{1}{3 + 3} = \frac{1}{6}. \end{aligned}$$

(Πολλαπλασιάσαμε αριθμητή και παρονομαστή με τη συζυγή παράσταση του αριθμητή)

(β)

$$\begin{aligned} \lim_{x \rightarrow 2} \frac{\sqrt{x^2 + 5} - 3}{x^3 - 2x^2} &= \lim_{x \rightarrow 2} \frac{(\sqrt{x^2 + 5} - 3) \cdot (\sqrt{x^2 + 5} + 3)}{x^2(x - 2)(\sqrt{x^2 + 5} + 3)} = \lim_{x \rightarrow 2} \frac{(\sqrt{x^2 + 5})^2 - 3^2}{x^2(x - 2)(\sqrt{x^2 + 5} + 3)} = \\ &= \lim_{x \rightarrow 2} \frac{x^2 + 5 - 9}{x^2(x - 2)(\sqrt{x^2 + 5} + 3)} = \lim_{x \rightarrow 2} \frac{x^2 - 4}{x^2(x - 2)(\sqrt{x^2 + 5} + 3)} = \lim_{x \rightarrow 2} \frac{\cancel{(x - 2)}(x + 2)}{x^2 \cancel{(x - 2)}(\sqrt{x^2 + 5} + 3)} = \\ &= \lim_{x \rightarrow 2} \frac{x + 2}{x^2(\sqrt{x^2 + 5} + 3)} = \frac{2 + 2}{2^2(\sqrt{2^2 + 5} + 3)} = \frac{4}{24} = \frac{1}{6}. \end{aligned}$$

(Εφαρμόσαμε τεχνικές παραγοντοποίησης είτε με τη συζυγή παράσταση που περιέχει τη ρίζα, είτε με παραγοντοποίηση πολυωνύμων)

Παράδειγμα : Να υπολογιστεί το όριο $\lim_{x \rightarrow 1} \frac{x - 1}{\sqrt{x} - 1}$.

Λύση: Για να υπολογίσουμε το όριο $\lim_{x \rightarrow 1} \frac{x - 1}{\sqrt{x} - 1}$, θέτουμε $u = x - 1$. Τότε για $x \rightarrow 1$ έπεται ότι $u \rightarrow 1 - 1 = 0$ *. Σύμφωνα με το παραπάνω θεώρημα θα ισχύει

$$\text{ότι } \lim_{x \rightarrow 1} \frac{x - 1}{\sqrt{x} - 1} = \lim_{u \rightarrow 0} \frac{u}{\sqrt{u}} = \lim_{u \rightarrow 0} \frac{u \cdot \sqrt{u}}{\sqrt{u} \cdot \sqrt{u}} = \lim_{u \rightarrow 0} \frac{\cancel{u} \cdot \sqrt{u}}{(\sqrt{u})^2} = \lim_{u \rightarrow 0} \sqrt{u} = 0.$$

* Για την ακρίβεια το όριο $\lim_{x \rightarrow 1} \frac{x - 1}{\sqrt{x} - 1}$ ταυτίζεται με το όριο $\lim_{x \rightarrow 1^+} \frac{x - 1}{\sqrt{x} - 1}$, διότι η συνάρτηση ορίζεται για $x > 1$. Οπότε για $x \rightarrow 1^+$, τότε $u \rightarrow 0^+$.

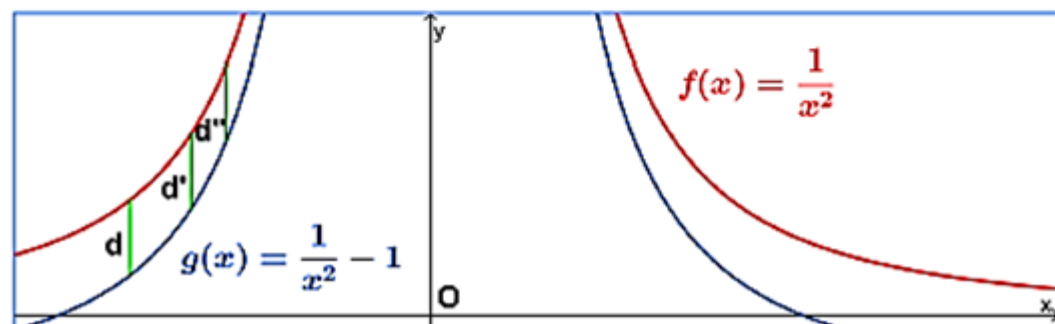
Παράδειγμα : Έστω οι συναρτήσεις $f(x) = \frac{1}{x^2}$ και $g(x) = \frac{1}{x^2} - 1$.

Να υπολογιστεί το όριο $\lim_{x \rightarrow 0} (f(x) - g(x))$.

Λύση: Παρατηρούμε ότι $\lim_{x \rightarrow 0} f(x) = \lim_{x \rightarrow 0} \left(\frac{1}{x^2} \right) = +\infty$ και

$\lim_{x \rightarrow 0} g(x) = \lim_{x \rightarrow 0} \left(\frac{1}{x^2} - 1 \right) \stackrel{\text{μορφή } (+\infty)+(-1)}{=} +\infty$. Όμως $f(x) - g(x) = 1$. Επομένως έχουμε

ότι ισχύει $\lim_{x \rightarrow 0} (f(x) - g(x)) \stackrel{\text{μορφή } (+\infty)-(+\infty)}{=} \lim_{x \rightarrow 0} 1 = 1$.

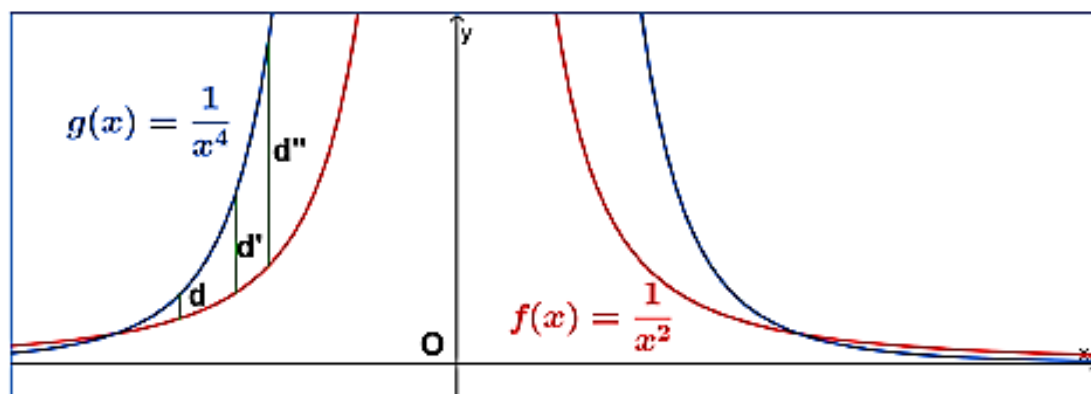
Παράδειγμα : Έστω οι συναρτήσεις $f(x) = \frac{1}{x^2}$ και $g(x) = \frac{1}{x^4}$. Να υπολογιστεί το όριο $\lim_{x \rightarrow 0} (f(x) - g(x))$.

Λύση: Παρατηρούμε εύκολα ότι $\lim_{x \rightarrow 0} f(x) = \lim_{x \rightarrow 0} g(x) = +\infty$ και η διαφορά

$g(x) - f(x) = \frac{1}{x^4} - \frac{1}{x^2} = \frac{1-x^2}{x^4} = (1-x^2) \cdot \frac{1}{x^4}$. Τότε έχουμε το όριο:

$\lim_{x \rightarrow 0} (g(x) - f(x)) \stackrel{\text{μορφή } (+\infty)-(+\infty)}{=} \lim_{x \rightarrow 0} \left[(1-x^2) \cdot \frac{1}{x^4} \right] \stackrel{\text{μορφή } 1 \cdot (+\infty)}{=} +\infty$, διότι $\lim_{x \rightarrow 0} (1-x^2) = 1$

και $\lim_{x \rightarrow 0} \frac{1}{x^4} = +\infty$.

Παράδειγμα 1: Να εξεταστεί αν υπάρχει το όριο $\lim_{x \rightarrow 1} \frac{x^3 - 2x}{x - 1}$.

Λύση: Παρατηρούμε ότι κοντά στο $x_0=1$, ο παρονομαστής δεν έχει σταθερό πρόσημο.

Σε αυτή την περίπτωση θέτουμε $f(x) = \frac{x^3 - 2x}{x - 1} = (x^3 - 2x) \frac{1}{x - 1}$ και

υπολογίζουμε τα πλευρικά όρια:

- $\lim_{x \rightarrow 1^-} f(x) \stackrel{\text{μορφή } (-1) \cdot (-\infty)}{=} +\infty$, διότι $\lim_{x \rightarrow 1^-} (x^3 - 2x) = -1$ και $\lim_{x \rightarrow 1^-} \frac{1}{x - 1} = -\infty$ αφού $x - 1 < 0$ για $x < 1$ (εναλλακτική έκφραση: για x κοντά στο 1^-).
- $\lim_{x \rightarrow 1^+} f(x) \stackrel{\text{μορφή } (-1) \cdot (+\infty)}{=} -\infty$, διότι $\lim_{x \rightarrow 1^+} (x^3 - 2x) = -1$ και $\lim_{x \rightarrow 1^+} \frac{1}{x - 1} = +\infty$ αφού $x - 1 > 0$ για $x > 1$ (εναλλακτική έκφραση: για x κοντά στο 1^+).

Παράδειγμα 2: Να υπολογιστεί το όριο $\lim_{x \rightarrow 1} \frac{x^2 - \lambda x + 1}{(x - 1)^2}$, για τις διάφορες τιμές του $\lambda \in \mathbb{R}$.

Λύση: Θέτουμε $f(x) = \frac{x^2 - \lambda x + 1}{(x - 1)^2} = (x^2 - \lambda x + 1) \cdot \frac{1}{(x - 1)^2}$. Παρατηρούμε

ότι $\lim_{x \rightarrow 1} (x^2 - \lambda x + 1) = 2 - \lambda$ και $\lim_{x \rightarrow 1} \frac{1}{(x - 1)^2} = +\infty$, αφού $\lim_{x \rightarrow 1} (x - 1)^2 = 0$ και

$(x - 1)^2 > 0$ κοντά στο $x_0=1$. Επομένως το όριο της συνάρτησης f είναι της μορφής $(2 - \lambda) \cdot (+\infty)$. Διακρίνουμε περιπτώσεις:

- Για $2 - \lambda > 0 \Leftrightarrow \lambda < 2$, ισχύει ότι $\lim_{x \rightarrow 1} f(x) = (2 - \lambda) \cdot (+\infty) \stackrel{2 - \lambda > 0}{=} +\infty$.
- Για $2 - \lambda < 0 \Leftrightarrow \lambda > 2$, ισχύει ότι $\lim_{x \rightarrow 1} f(x) = (2 - \lambda) \cdot (+\infty) \stackrel{2 - \lambda < 0}{=} -\infty$.
- Για $2 - \lambda = 0 \Leftrightarrow \lambda = 2$, το όριο έχει την απροσδιόριστη μορφή $0 \cdot (+\infty)$. Αντικαθιστώντας όπου $\lambda = 2$, τότε η συνάρτηση f έχει τύπο $f(x) = \frac{x^2 - 2x + 1}{(x - 1)^2} = \frac{(x - 1)^2}{(x - 1)^2} = 1$. Άρα $\lim_{x \rightarrow 1} f(x) = \lim_{x \rightarrow 1} (1) = 1$.

Συνοψίζοντας έχουμε ότι $\lim_{x \rightarrow 1} f(x) = \begin{cases} +\infty & , \text{ αν } \lambda < 2 \\ -\infty & , \text{ αν } \lambda > 2 \\ 1 & , \text{ αν } \lambda = 2 \end{cases}$.

Παράδειγμα : Να βρεθεί το $\lim_{x \rightarrow +\infty} [(\lambda^2 - 1)x^8 + (\lambda - 1)x + 7]$ για τις διάφορες τιμές του $\lambda \in \mathbb{R}$.

Λύση: Το πρόσημο της παράστασης $\lambda^2 - 1$ φαίνεται παρακάτω:

- $\lambda^2 - 1 > 0 \Leftrightarrow \lambda < -1$ ή $\lambda > 1$ (γιατί;)
- $\lambda^2 - 1 = 0 \Leftrightarrow \lambda = \pm 1$
- $\lambda^2 - 1 < 0 \Leftrightarrow -1 < \lambda < 1$

Έστω η πολυωνυμική συνάρτηση $P(x) = (\lambda^2 - 1)x^8 + (\lambda - 1)x + 7$. Διακρίνουμε τις παρακάτω περιπτώσεις:

(α) Αν $\lambda^2 - 1 > 0 \Leftrightarrow \lambda < -1$ ή $\lambda > 1$, τότε

$$\lim_{x \rightarrow +\infty} P(x) = \lim_{x \rightarrow +\infty} [(\lambda^2 - 1)x^8] = (\lambda^2 - 1) \cdot (+\infty)^{\lambda^2 - 1 > 0} = +\infty.$$

(β) Αν $\lambda^2 - 1 < 0 \Leftrightarrow -1 < \lambda < 1$, τότε

$$\lim_{x \rightarrow +\infty} P(x) = \lim_{x \rightarrow +\infty} [(\lambda^2 - 1)x^8] = (\lambda^2 - 1) \cdot (+\infty)^{\lambda^2 - 1 < 0} = -\infty.$$

(γ) Αν $\lambda = 1$, τότε $P(x) = 7$ και άρα $\lim_{x \rightarrow +\infty} P(x) = \lim_{x \rightarrow +\infty} (7) = 7$.

(δ) Αν $\lambda = -1$, τότε $P(x) = -2x + 7$ και άρα

$$\lim_{x \rightarrow +\infty} P(x) = \lim_{x \rightarrow +\infty} (-2x) = (-2) \cdot (+\infty) = -\infty.$$

Παράδειγμα : Να υπολογιστεί το όριο $\lim_{x \rightarrow -\infty} \sqrt[3]{5x^2 + 6x - 7}$.

$$\text{(Α' τρόπος): } \lim_{x \rightarrow -\infty} \sqrt{5x^2 + 6x - 7} = \lim_{x \rightarrow -\infty} \sqrt{5x^2 \left(1 + \frac{6x}{5x^2} - \frac{7}{5x^2}\right)} =$$

$$= \lim_{x \rightarrow -\infty} \sqrt{5x^2 \left(1 + \frac{6}{5x} - \frac{7}{5x^2}\right)} = \lim_{x \rightarrow -\infty} [\sqrt{5x^2} \cdot \sqrt{1 + \frac{6}{5x} - \frac{7}{5x^2}}] =$$

$$\lim_{x \rightarrow -\infty} [\sqrt{5} \cdot \sqrt{x^2} \cdot \sqrt{1 + \frac{6}{5x} - \frac{7}{5x^2}}] \stackrel{x < 0}{=} \lim_{x \rightarrow -\infty} [-x \cdot \sqrt{5} \cdot \sqrt{1 + \frac{6}{5x} - \frac{7}{5x^2}}] =$$

$$= -(-\infty) \cdot \sqrt{5} \cdot \sqrt{1 + 0 - 0} = +\infty.$$

(Β' τρόπος): $\lim_{x \rightarrow -\infty} \sqrt{5x^2 + 6x - 7} \stackrel{\text{μορφή } \sqrt{+\infty}}{=} +\infty$, διότι ισχύει ότι

$$\lim_{x \rightarrow -\infty} (5x^2 + 6x - 7) = \lim_{x \rightarrow -\infty} (5x^2) = +\infty.$$

Παράδειγμα : Να υπολογιστεί το όριο $\lim_{x \rightarrow +\infty} 5^{x^4+2}$.

Λύση: $\lim_{x \rightarrow +\infty} 5^{x^4+2} = \lim_{u \rightarrow +\infty} 5^u = +\infty$.

Παράδειγμα : Να υπολογιστεί το όριο $\lim_{x \rightarrow -\infty} \ln(x + \sqrt{x^2 + 1})$.

Λύση: Θέτουμε $u = u(x) = x + \sqrt{x^2 + 1}$. Τότε ισχύει ότι

$$\lim_{x \rightarrow -\infty} (x + \sqrt{x^2 + 1})^{-\infty + \infty} = \lim_{x \rightarrow -\infty} \frac{(x + \sqrt{x^2 + 1}) \cdot (x - \sqrt{x^2 + 1})}{(x - \sqrt{x^2 + 1})} = \lim_{x \rightarrow -\infty} \frac{1}{x - \sqrt{x^2 + 1}} =$$

μορφή $\frac{1}{-\infty - \infty}$
 $= 0$. Άρα για $x \rightarrow -\infty$, τότε $u \rightarrow 0$. Επομένως έχουμε ότι

$$\lim_{x \rightarrow -\infty} \ln(x + \sqrt{x^2 + 1}) = \lim_{u \rightarrow 0} \ln u = -\infty.$$

Παράδειγμα : Να υπολογιστεί το όριο $\lim_{x \rightarrow +\infty} \frac{5^x}{5^x + \sin x}$.

Λύση: $\lim_{x \rightarrow +\infty} \frac{5^x}{5^x + \sin x} = \lim_{x \rightarrow +\infty} \frac{5^x}{5^x(1 + \frac{\sin x}{5^x})} = \lim_{x \rightarrow +\infty} \frac{1}{1 + \frac{\sin x}{5^x}} = \frac{1}{1+0} = 1$,

διότι $\left| \frac{\sin x}{5^x} \right| = \left| \frac{1}{5^x} \right| \cdot |\sin x| \leq \left| \frac{1}{5^x} \right|^{\frac{1}{5^x} > 0} = \frac{1}{5^x} \Rightarrow -\frac{1}{5^x} \leq \frac{\sin x}{5^x} \leq \frac{1}{5^x}$ και επειδή

$\lim_{x \rightarrow +\infty} \left(\pm \frac{1}{5^x} \right)^{\text{μορφή } \pm \frac{1}{+\infty}} = 0$, τότε από κριτήριο παρεμβολής έπεται ότι

$$\lim_{x \rightarrow +\infty} \frac{\sin x}{5^x} = 0.$$

Παράδειγμα : Να υπολογιστεί το όριο $\lim_{x \rightarrow +\infty} \frac{3^x - 5^x}{6^x - 5^x}$.

Λύση: $\lim_{x \rightarrow +\infty} \frac{3^x - 5^x}{6^x - 5^x} = \lim_{x \rightarrow +\infty} \frac{5^x \left(\frac{3^x}{5^x} - 1 \right)}{6^x \left(1 - \frac{5^x}{6^x} \right)} = \lim_{x \rightarrow +\infty} \left[\left(\frac{5}{6} \right)^x \cdot \frac{\left(\frac{3}{5} \right)^x - 1}{1 - \left(\frac{5}{6} \right)^x} \right] = 0 \cdot \frac{0-1}{1-0} = 0$.

Παράδειγμα : Να εξεταστεί αν η συνάρτηση f με τύπο

$$f(x) = \begin{cases} x^2 - 5x + 7 & , \quad x \leq 1 \\ \frac{x^2 - x}{x^2 - 1} & , \quad x > 1 \end{cases} \quad \text{είναι συνεχής.}$$

Λύση: Παρατηρούμε ότι:

- Η f είναι συνεχής $\forall x \in (-\infty, 1)$ ως πολυωνυμική.
- Η f είναι συνεχής $\forall x \in (1, +\infty)$ ως πηλίκο συνεχών συναρτήσεων.
- Εξετάζουμε τη συνέχεια της συνάρτησης στο $x_0=1$:
 - (α) $f(1) = 1^2 - 5 \cdot 1 + 7 = 3$.
 - (β) $\lim_{x \rightarrow 1^-} f(x) = \lim_{x \rightarrow 1^-} (x^2 - 5x + 7) = 1^2 - 5 \cdot 1 + 7 = 3$.
 - (γ) $\lim_{x \rightarrow 1^+} f(x) = \lim_{x \rightarrow 1^+} \frac{x^2 - x}{x^2 - 1} = \lim_{x \rightarrow 1^+} \frac{x(x-1)}{(x-1) \cdot (x+1)} = \dots = \frac{1}{2}$.

Βλέπουμε ότι το όριο $\lim_{x \rightarrow 1} f(x)$ δεν υπάρχει ($\lim_{x \rightarrow 1^-} f(x) \neq \lim_{x \rightarrow 1^+} f(x)$) και

επομένως η f δεν είναι συνεχής στο $x_0=1$.*

Παράδειγμα : Να βρεθούν οι πραγματικοί αριθμοί α και β ,

$$\text{ώστε η συνάρτηση με τύπο } f(x) = \begin{cases} x^2 + \alpha x + \beta & , x < 1 \\ 6 & , x = 1 \\ x^3 + \alpha x^2 + 2\beta x - 3 & , x > 1 \end{cases} \text{ να}$$

είναι συνεχής.

Λύση: Ισχύει ότι

- Η f είναι συνεχής $\forall x \in (-\infty, 1)$ ως πολυωνομική.
- Η f είναι συνεχής $\forall x \in (1, +\infty)$ ως πολυωνομική.
- Για να είναι η f συνεχής στο $x_0=1$, θα πρέπει να ισχύει επιπλέον η συνθήκη:

$$\lim_{x \rightarrow 1^-} f(x) = \lim_{x \rightarrow 1^-} f(x) = f(1) = 6 \Leftrightarrow \begin{cases} \lim_{x \rightarrow 1^-} (x^2 + \alpha x + \beta) = 6 \\ \lim_{x \rightarrow 1^+} (x^3 + \alpha x^2 + 2\beta x - 3) = 6 \end{cases} \Leftrightarrow$$
$$\begin{cases} \alpha + \beta = 5 \\ \alpha + 2\beta = 8 \end{cases} \Leftrightarrow \alpha = 2 \text{ και } \beta = 3.$$

Παράδειγμα : Έστω η συνάρτηση $f: \mathbb{R} \rightarrow \mathbb{R}$ συνεχής στο $x_0=3$ για την οποία ισχύει ότι $(x-3) \cdot f(x) = \sqrt{x+6} - 3 \quad \forall x \in \mathbb{R}$. Να βρεθεί η τιμή $f(3)$.

Λύση: Αφού η f είναι συνεχής στο $x_0=3$, θα ισχύει ότι $f(3) = \lim_{x \rightarrow 3} f(x)$.

Όμως για $x \neq 3$ ισχύει $f(x) = \frac{\sqrt{x+6} - 3}{x-3}$. Άρα έχουμε:

$$f(3) = \lim_{x \rightarrow 3} f(x) = \lim_{x \rightarrow 3} \frac{\sqrt{x+6} - 3}{x-3} = \dots = \frac{1}{6}.$$

Παράδειγμα : Έστω $f:(0,+\infty)\rightarrow\mathbb{R}$, ώστε να ισχύει $f^5(x)+f(x)=\ln x \quad \forall x>0$. Να αποδειχτεί ότι η f είναι συνεχής στο $x_0=1$.

Λύση:

$$f^5(x)+f(x)=\ln x \Leftrightarrow f(x)\cdot[f^4(x)+1]=\ln x \Leftrightarrow f(x)=\frac{\ln x}{f^4(x)+1} \quad (1),$$

διότι $f^4(x)+1>0$.

Τότε $|f(x)|=\frac{|\ln x|}{f^4(x)+1}<\frac{|\ln x|}{1}=|\ln x|$. Άρα $-|\ln x|<f(x)<|\ln x|$. Όμως

$\lim_{x\rightarrow 1}(\pm|\ln x|)=0$. Από το κριτήριο παρεμβολής έπεται ότι $\lim_{x\rightarrow 1} f(x)=0$.

Από (1) για $x=1$ παίρνουμε: $f(1)=\frac{\ln 1}{f^4(1)+1}=0$. Άρα

$\lim_{x\rightarrow 1} f(x)=0=f(1)$, δηλαδή η f είναι συνεχής στο $x_0=1$.

Επιλεγμένα παραδείγματα από:

Συναρτήσεις – Όρια – Συνέχεια του Νίκου Χατζημανώλη

(<http://omathimatikos.gr/wp-content/uploads/2016/10/TEΛΙΚΟ-5.pdf>)